

VGO
media

Mei 2023 • nr. 125

Magazine

Rudolf Spoor:
van dollyduwer
tot topregisseur

**Algemene
vergadering
21 juni**

Inhoud

Pensioen

Zijlijnen	3
Uit het Verantwoordingsorgaan	28

Vereniging

Algemene Vergadering	22
Jaarverslag	23
Financieel verslag	26
Nieuwe bestuursleden	28

Rubrieken

Straatnamen in de omroep	9
Geranium & co.	16
Column Arie Bras	29
Dankbetuigingen	30
Welkom nieuwe leden	30
Overleden VGOMedia-leden	30

En verder

Rudolf Spoor: 45 jaar televisie	4
Radio 1-journaal viert feest	10
Museum voor Engelandvaarders	12
Ad Valk: 9 maanden op de fiets	18

Betaaldata 2023:

22 juni • 24 juli • 24 augustus • 21 september •
24 oktober • 23 november • 21 december

Algemene
vergadering
pagina 22

Marius van Dokkum
Meegaan met je tijd
(Olieverf op paneel)

Foto: Art Revisited, Tolbert

Mei 2023

Nr. 125

Duurder en slechter

Hella Liefting, voorzitter van VGOMedia, geeft haar mening over pensioen en andere zaken

Terwijl wij allemaal druk waren met de nieuwe pensioenwet, waren er elders grote ontwikkelingen die ons allemaal direct raken. Wonen, welzijn, koopkracht en – vooral - gezondheidszorg zijn beleidsvelden waar beslissingen zijn of worden genomen die voor senioren grote gevolgen hebben. We willen allemaal een beetje gracieus oud worden, maar we krijgen onherroepelijk te maken met kwalen, beperkingen en verval van krachten. Er komt veel op ons af. Dilemma's genoeg. We moeten zo lang mogelijk thuis blijven wonen, terwijl de thuiszorg het nu al niet redt. Misschien overwegen we een ander huis, maar geschikte woningen voor ouderen komen er niet. Laat staan andere woonvormen. We moeten de auto vaker laten staan, maar de bus komt het dorp

niet meer in. De Koepel Gepensioneerden maakt zich ook over die beleidsterreinen druk, en dat heeft ons bij VGOMedia aan het denken gezet. Hoe we wonen, wie er voor ons kan zorgen als we zorg nodig hebben en de doordenderende digitalisering moeten bij een vereniging van gepensioneerden ook op de agenda staan. Niet dat we veel aan het beleid kunnen doen, maar we kunnen de leden wel zo goed mogelijk informeren. Daarom komt Hans Hoek van de commissie Zorg, Wonen en Welzijn op de ledenvergadering ons vertellen met welke dilemma's we te maken krijgen.

Ik ben nog niet helemaal gestopt met werken en een van de leukste dingen die ik nog doe is advieswerk aan investeerders. In dat kader was ik laatst op een beurs die helemaal was gewijd aan e-health oftewel digitale gezondheidszorg. Tientallen bedrijfjes presenteerden daar een keur aan slimigheden, van robots die demente mensen kunnen troosten tot een apparaat dat injecties in aderen kan zetten. Allemaal jongelui die met hun vinding of dienst hopen de markt te veroveren. Banken signaleren dat de zorg, en met name e-health, booming business is. Op zo'n beurs merk je niks van enige ongerustheid over de houdbaarheid van ons stelsel, waar in de brieven van de ministers die er over gaan zo de nadruk op wordt gelegd. De markt en het beleid lopen, zoals wel vaker, elk hun eigen pad in hun eigen tempo.

Op de beurs trof ik twee jonge kerels, die ik herkende van een eerder bedrijfsbezoek. Ze hadden een methode ontwikkeld om mobiele telefoons te ontsmetten met UV-licht en de vraag was of mijn investeerders er geld in gingen steken. Eenmaal aangekomen bleek dat ze de steven hadden gewend: het ontwikkelde apparaat was nu in de markt gezet om endoscopen te reinigen. U weet wel, die slangen die in lichamen worden gestoken om te kijken en te opereren. Op mijn vraag wat er was gebeurd met de telefoons was het antwoord even kort als duidelijk: In de zorg is veel meer te verdienen. Gelukkig had ik een expert bij de hand die kon uitleggen dat reiniging van die slangen heel wat meer om het lijf heeft dus mijn advies was negatief. Niettemin liepen ze rond op de beurs, op zoek naar 'opportunities'.

Het kan zijn dat ik aan het radicaliseren ben, dat schijnen oude mensen wel vaker te doen. Maar ik heb een onwankelbaar geloof in een zorgzame overheid die namens en voor ons zorgt dat de dingen een beetje goed lopen. De energievoorziening. De post. Het openbaar vervoer. De zorg. Het onderwijs. Met het introduceren van marktwerking zou alles goedkoper worden, en vooral beter. Zonder enige overdrijving of ironie kunnen we vaststellen dat het tegendeel is bereikt: veel is duurder en slechter. En het geruststellende idee dat er altijd een vangnet is als je in de problemen bent gekomen, is vervangen door het onbehaaglijke gevoel dat de overheid in haar drift om te bezuinigen zomaar de jacht op je kan openen in plaats van voor je te zorgen.

ZIJLIJNEN

Druk: Drukkerij Ten Herkel, Loosdrecht

Redactie

VGOMedia Magazine: Waterhoen 5, 3831 HT Leusden
magazine@vgomedia.nl

Website

www.vgomedia.nl

Ledenadministratie

Olympia 3, 5346 KT Oss
ledenadministratie@vgomedia.nl

VGOMedia Magazine is het kwartaalblad van de Vereniging van Gepensioneerde medewerkers van de Omroep en andere Media.

Bestuur VGOMedia

Voorzitter: Hella Liefting, Secretaris: Hans Hoole,
Penningmeester: Ruud Leyendekker, Algemeen
bestuurslid: Anton de Bekker

Adres VGOMedia:

Geverstraat 89. 2341 GD Oegstgeest, bestuur@vgomedia.nl

VGOMedia Magazine

Redactie: Klaas Doornbos, Louis van Hattem (vormgeving),
Willem Hekhuis (eindredactie), Dick Klees, Evert Kooij.

Medewerkers aan dit nummer:

Ynskje van den Brakel Visser, Arie Bras, Fred Buhrs,
Joost Huijsing, Ruud Leyendekker, Joke Licher, Hella Liefting

Een glanzende carrière van 45 jaar

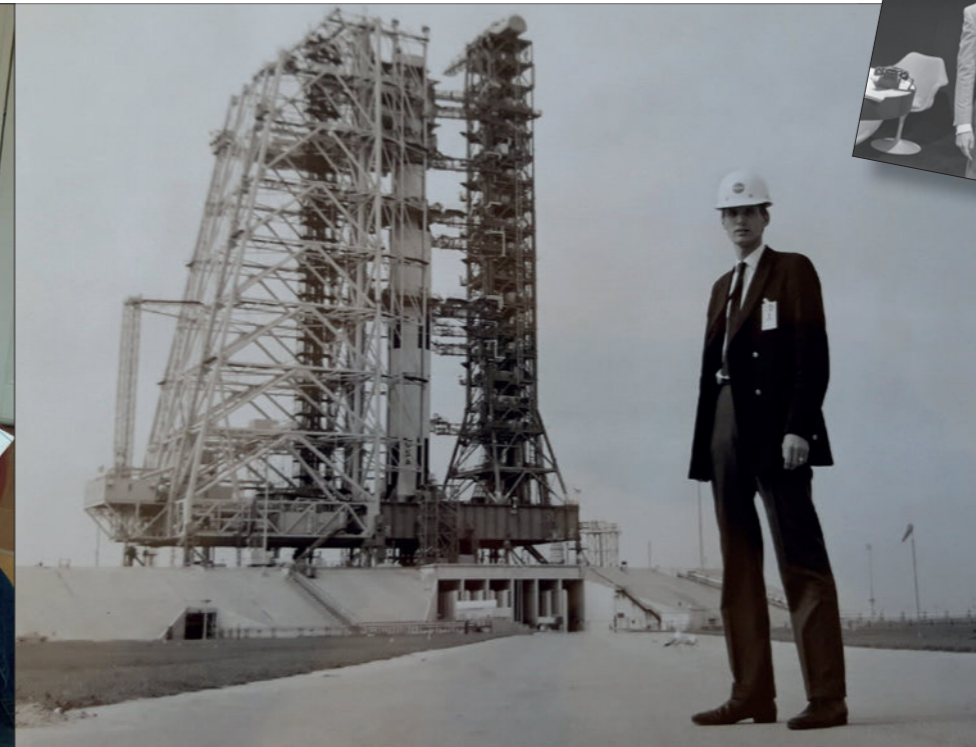
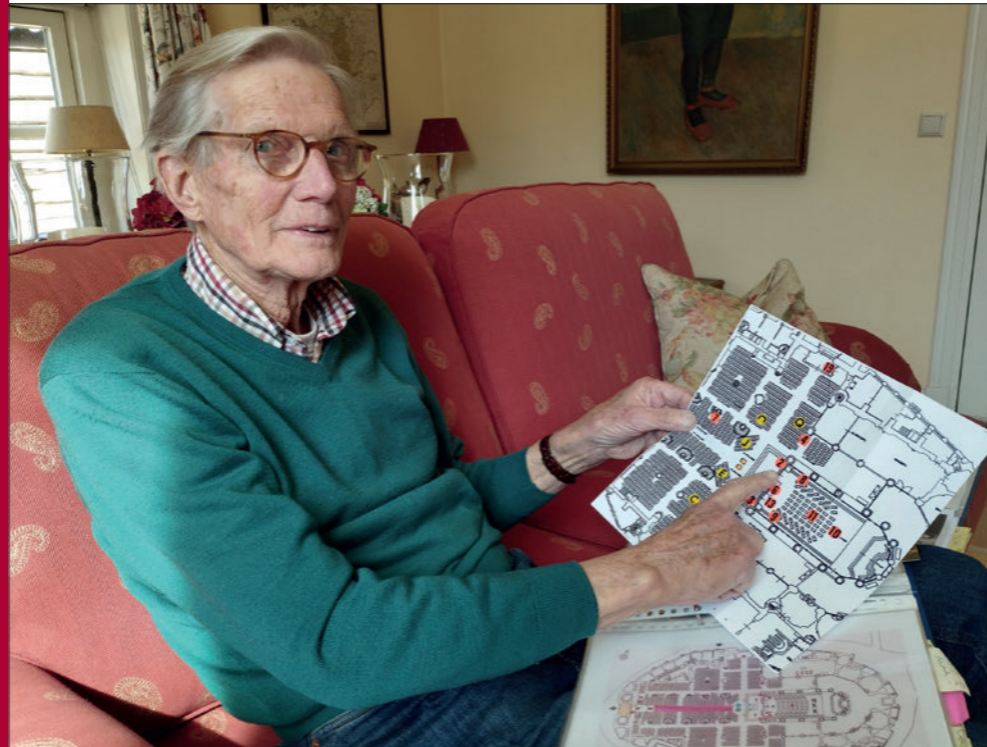
Het is nu of nooit.

Na deze woorden van zijn voormalige buurman en uitgever Aernoud Oosterholt ging Rudolf Spoor twintig jaar na zijn pensionering goed nadenken over het boek dat er onvermijdelijk moest komen over zijn loopbaan als televisieregisseur. De uitgever was niet de eerste die dat vond.

“Van zoveel mensen hoorde ik dat ik mijn verhalen moest opschrijven”, zegt Spoor.

door Evert Kooij

REGISSEUR RUDOLF SPOOR: 'HET WORDT NOOIT ROUTINE'

Boven:
Henk Terlingen
presenteerde de
Apollo-uitzendingen

Rudolf Spoor wijst
op de plattegrond
van de Nieuwe Kerk
de plaats aan van
camera 2, de 'camera
van de traan'

Spoor in Houston, bij
de lanceerinrichting
van de Apollo 11

“Het is toch niet te geloven wat ik allemaal heb meegemaakt”, zegt Spoor (84) met zichtbare dankbaarheid. In ons gesprek zou hij dat nog enkele keren herhalen. Met op schoot een fotomap uit zijn 45-jarige omroepcarrière haalt Spoor herinneringen op: van intochten van Sinterklaas, Prinsjesdagen, Koninginnedagen en herdenkingen tot specials over een zonsverduistering in Kenia, de Concorde en het 150-jarig bestaan van de NS. Als Spoor vertelt, weet hij van geen ophouden. “Ik kan goed praten, maar niet schrijven.” Gelukkig kwam kort na het ‘het nu of nooit’ tekstschrijver Kevin Kraan op zijn pad.

Argentijnse tango

Het resultaat is ‘Van Maan tot Traan’, waarin verwijzingen zitten naar het begin en het einde van Spoors loopbaan. Het begin: Spoor (net dertig) op de regiestoel van de uitzendingen over de Apollovluchten en de maanlandingen.

Het einde: ‘De Traan’ van Máxima die Spoor registreerde tijdens de huwelijksplechtigheid in de Nieuwe Kerk in Amsterdam van het huidige koningspaar. Het beeld ging heel de wereld over, bij veel kijkers staat het in het geheugen gegrift.

Het huwelijk op die tweede februari 2002 was Spoors laatste uitzending; toen de kijkers de traan op het scherm kregen was hij 25 minuten verwijderd van zijn pensioen. Spoor legt de fotomap weg en pakt het draaiboek van de uitzending uit de Nieuwe Kerk, waaruit een voorbereiding blijkt tot in de kleinste details. “Weet je, bij live-uitzendingen moet het in één keer goed gaan. Je kunt niet zeggen, we doen het nog eens over.”

Het was dan ook verre van toeval dat camera 2 precies op het moment van de tranen op de bruid inzoomde. Spoor had zich uitvoerig ingeleefd in de Argentijnse tango *Adiós Nonino* die op dat moment werd gespeeld en wist

precies het moment in de muziek te vinden dat de ontroering bij Máxima teweeg zou brengen. Hij had het zelfs thuis geoefend met zijn vrouw Mer.

Hoogwerker in de Nieuwe Kerk

Er kwam veel bij kijken om de uitzending op die zonnige zaterdag vlekkeloos te laten verlopen. Zo moest voor het overzichtsshot een hoogwerker de kerk in. Maar hoe krijg je zo'n ding door de krappe ingang naar binnen? En hoe voorkom je dat de vloer beschadigd raakt? Spoor laat zich niet afschrikken. De gentleman zegt: “Ik ben een drammer”. Máxima zei: “Meneer Spoor, u maakt er toch geen studio van?” Dat werd het niet. Spoor zette een als musicus verklede cameraman in het orkest, minicamera's verborg hij onder bloemstukken. Om het helemaal af te maken, dringt Spoor er met succes op aan dat de bloemen voor het begin van de plechtigheid

Astronaut Neil Armstrong

worden besproeid zodat ze fris de huiskamers bereiken. De schrijver van dit verhaal merkt al bij het maken van de interview-wafspraak dat Spoor het regie nemen niet is verleerd. Spoor denkt prettig met de verslaggever mee over eventualiteiten als uitvallende treinen en slecht weer op de dag van de afspraak. Telefoonnummers worden nogmaals uitgewisseld. In het sfeervolle boerderijtje in het Gelderse Voorst waar de gastheer (in de

ware zin van het woord) en zijn vrouw wonen, liggen de mappen die hij wil tonen klaar.

Ruiten aan diggelen

Het verhaal over de regisseur Spoor begint bij de tiener Rudolf, die van alles en nog wat verzamelt over de luchtvaart. "Dat had ik van mijn grootmoeder", zegt Spoor wijzend op een portret van zijn oma in de woonkamer. "Zij had vijf plakboeken vol knipsels over de KLM, zoals de kerstvlucht van de Pelikaan, het verongelukken van de Uiver en de Melbourne race."

De kleinzoon richt zich in de late jaren vijftig op de ruimtevaart die dan in opkomst is. Hij knutselt een raketje in elkaar dat in de tuin van

de ouderlijke woning in Heemstede wordt gelanceerd. De SP1 ontploft, ruiten gaan aan diggelen,

brokstukken liggen in omringende tuinen en een onderdeel verdwijnt spoorloos. Het incident is nieuws. De Telegraaf kopt: Raketten zijn geen speelgoed. Dat lezen ze op de redactie van VARA's Achter het Nieuws, dat met een reportagewagen bij de Spoors langskomt. Hier maakt de latere regisseur kennis met de televisiewereld, hij is meteen gefascineerd. Spoor

mag komen kijken in studio Vitus in Bussum. Het zou dan niet voor het laatst zijn dat hij daar rondloopt. Na zijn militaire dienst gaat de 21-jarige Spoor bij de NTS aan de slag als dollyduwer, het hulpje dat cameramensen met een verrijdbaar onderstel naar de gewenste plekken manoeuvreert. Weldra wordt Spoor zelf cameraman.

Correspondentie met astronauten

Als hij een regisseursopleiding heeft afgerond, ziet omroepbaas Carel Enkelaar in Spoor de ideale regisseur voor de uitzendingen over de Apollovluchten. De keuze ligt voor de hand, Spoor had niet alleen de SP1 gelanceerd, hij correspondeerde ook met astronauten en met Wernher von Braun, de raketdeskundige zonder wie de Saturnusraket er niet was gekomen. Van 1968 tot en met 1972 worden Nederlandse kijkers met honderden uren televisie geïnformeerd over het maanproject van de NASA. Henk Terlingen ('Apollo Henkie') is het gezicht van de uitzendingen, samen met studioverslaggever Joop van Zijl en deskundige Chriet Titulaer. Grote man achter de schermen is Rudolf Spoor.

Schaalmodel naar Hilversum

Meer dan eens reist hij naar de Amerikaanse ruimtevaartcentra. De Nederlandse televisieregisseur krijgt ongekende toegang tot de lanceerbasis in Florida, het vluchtleidingscentrum in Houston en de raketfabriek in Huntsville, Alabama. "We mochten de draaiboeken van de vluchten meenemen naar Nederland. Als er weer een missie was geëindigd maakten we een samenvatting die we bij het bezoek voor de volgende vlucht vertoonden. De Nederlandse omroep was de enige die dat deed, daardoor kregen we een geweldige klik."

In Houston zag Spoor een schaalmodel van een Saturnus-raket dat hem wel geschikt leek om in de studio te hebben. Hij had het lef te vragen of hij het model mee naar Hilversum mocht nemen. Spoor is er nog verwonderd

over dat hij dat durfde. "Moest je het gezicht zien van die man aan wie ik het vroeg, hij moest zó lachen. Maar later die dag kreeg ik hem mee. Het model zou geregeld in beeld komen. Spoor herinnert zich de quasi-waarschuwing van het hoofd public affairs in Houston: "Sluit de bureauladen, Rudolf is back in town".

Een deken om de camera

Tussen De Maan en De Traan zitten dertig jaar waarin Spoor in Nederland dé regisseur van live-uitzendingen is. Voor zijn boek nam de hoofdpersoon Kraan mee naar plekken vanwaar hij gedenkwaardige uitzendingen maakte. De dan 40-jarige schrijver laat zich verrassen door Spoors herinneringen uit een televisiegeschiedenis die Kraan niet of niet bewust heeft meegemaakt.

De twee gaan naar een regiekamer in Hilversum en natuurlijk naar de Nieuwe Kerk, maar ook naar het bruggetje in Bartlehiem waar Spoor in 1963, toen nog als cameraman, stond te blauwbekken tijdens de Elfstedentocht die de geschiedenis inging als De Hel van '63. Met een deken om de camera tegen de kou en zijn voeten in klompen met stro, gekregen van boer Miedema die daar honderd meter vandaan woont. De eerste schaatser die voorbijkomt is Reinier Paping die de tijd neemt om enkele woorden te zeggen tegen verslaggever Arie Kleiwegt. Spoor heeft er een foto aan overgehouden waarop hij met de schaatser poseert, kort voordat Paping als winnaar over de streep komt.

The Last Post

Spoor neemt Kraan mee naar het War Cemetery in Oosterbeek, de begraafplaats waar 1754 geallieerde militairen liggen die zijn gesneuveld in de operatie Market Garden. Hier regisseerde Spoor zijn eerste herdenkingsdienst. Spoor tegen Kraan: "Ik wil dat je het voelt". Als ze het ereveld verlaten draait Spoor zich nog eenmaal en hoort in zijn herinnering The Last Post zoals die bij de herdenkingen klonk. "Kippenvel! Ik

stond hier bijna veertig jaar geleden voor het eerst en ik heb het nog steeds." Hoeveel herdenkingsuitzendingen Spoor ook maakte (Bijlmeramp, Herculesramp, de Volendambrand) en hoeveel feestelijke evenementen als Koninginnedag en de Nijmeegse Vierdaagse hij regisseerde, het wordt nooit routine. Elke keer ziet Spoor er een uitdaging in om iets extra's toe te voegen. Zoals de ja- en nee-schuddende camera tijdens de intocht van Sinterklaas, waarmee presentator Aart Staartjes antwoord krijgt op de vraag of de stoomboot al in zicht is. Het was een suggestie van een cameraman, Spoor zorgde ervoor dat het idee jarenlang in de uitzendingen terugkeerde.

Bushokje uit beeld

Zoals Spoor een hoogwerker in de Nieuwe Kerk kreeg, zo wist hij de gemeente Utrecht te bewegen een bushokje te verwijderen omdat dat het beeld zou verstoren. Cameraman Rudi Komaromi in Van Maan tot Traan: "Als regisseur kun je niet altijd de lieve jongen zijn. Maar Rudolf blijft klasse. (...) Als hij streng moest zijn deed hij dat op een heel nette manier." Michel Kerbosch, vele jaren Wegwijspiet bij de Sinterklaasintochten zegt het zo: "Rudolf

Rudolf Spoor (rechts) en Elfstedenwinnaar Reinier Paping met de foto van het moment dat Paping het bruggetje van Bartlehiem passeert. Cameraman: Rudolf Spoor.

«
Toen de kijkers de traan zagen, was hij 25 minuten verwijderd van zijn pensioen

«
Het was verre van toeval dat camera 2 precies op het moment van de tranen op de bruid inzoomde

'Rudolf kon op een heel chique manier de vreselijkste dingen zeggen'

kon op een heel chique manier de vreselijkste dingen zeggen".

Hoe ziet Spoor dat zelf? "Het klopt dat ik geen grove jongen ben. In mijn opvoeding heb ik geleerd respect te hebben voor anderen. Het is niet om een brave man uit te hangen, maar ik heb in de regiekamer nooit gevloekt. Natuurlijk gaat er wel iets fout, maar niets is erger dan afgebrand te worden terwijl iedereen het op de koptelefoon hoort."

De diplomatieke aansturing van vaak vele tientallen technici, droeg bij aan wat Spoor 'een fantastische sfeer' noemt in en om de uitzendingen.

"Doordat ik zelf cameraman ben geweest wist ik hoe fijn het is dat jouw bijdrage belangrijk wordt gevonden. En weet je, dat werkt."

Het gebeurde wel dat cameramensen na een Sinterklaasintocht zich al opgaven voor volgend jaar."

Vier dagen aanpoten

Het verhaal over de loopbaan van Spoor is ook het verhaal van meer dan veertig jaar televisiegeschiedenis. De beginjaren van het medium zaten er nog maar net op toen Spoor in 1959 de tv-wereld betrad. Nederland heeft dan slechts een televisienet dat vrijwel alleen in de avonduren in de lucht is. Satellietbeelden zijn er nog niet, het beeld is zwart-wit. Televisie maken is heel omslachtig. Neem de langdurige bewerkingen die nodig zijn om filmmateriaal te ontwikkelen en monteren. "Voor twintig minuten televisie moest je vier dagen aanpoten." Nog heel lang moesten camera's aan kabels worden gekoppeld, soms met een grote lengte. Spoor: "Als de cameraman achteruit moest lopen op bijvoorbeeld de kade van Zutphen, kregen we wel eens hulp van scholieren die de kabels terugtrokken. Dat repeteerden we eerst."

Dat houd je nu niet meer voor mogelijk, maar zo was het."

Waar blijft Frits van Turenhout?

Spoor herinnert zich een spannend moment achter de schermen van het zondagmiddagprogramma Monitor, waarin Frits van Turenhout de voetbaluitslagen voorlas. Op het moment dat het onderdeel aan de beurt is heeft Van Turenhout zich nog niet laten zien. "Kijken wij uit het raam waar hij blijft, zien we dat hij voor de spoorwegovergang wacht tot de trein voorbij is. In de uitzending wordt iets gezegd van: u wacht natuurlijk op de voetbaluitslagen, maakt u zich geen zorgen, de heer Van Turenhout is onderweg, maar hij staat voor een gesloten spoorwegovergang."

Onder de indruk

Hoe kijkt Spoor ruim twintig jaar na zijn afscheid naar de televisie van nu? "Ik ben zeer onder de indruk van wat er technisch mogelijk is en hoe de regisseurs daar mee omgaan. Wij vonden het al spectaculair als we met een camera op een hoge stelling konden staan. Nu gaat een drone de lucht in waarmee zo veel mooie dingen worden gedaan. Daar kan ik ademloos naar kijken." Spoor stelt zelf de vraag die nu niet kan uitblijven: "Mis ik het? Nee. Ik heb zo'n fantastische periode gehad. Op een gegeven moment moet je met pensioen, maar ik ben ongelooflijk gelukkig dat ik de kans heb gehad om dit allemaal te mogen doen."

Zie de aanbieding op de achterpagina.

Cor Witschgestraat

'Dag vogels, dag bloemen, dag Pipo' was de krantenkop bij het overlijden van acteur Cor Witschge. De man die in 1958 werd gevraagd mee te spelen in drie afleveringen van een televisieserie voor kinderen, was meer dan twintig jaar clown geweest. In totaal zijn er liefst 577 uitzendingen van Pipo geweest, bijna allemaal met Witschge in de hoofdrol. Toen hij een financieel conflict had met de VARA koos de omroep voor een andere acteur (Cees van Oyen), maar voor de kijkers was er maar één echte Pipo en die keerde terug op tv.

door Joost Huijsing

Cor Witschge in 1981
Fotopersbureau De Boer

Schrijver Wim Meuldijk was natuurlijk de echte man achter Pipo de Clown, die teksten en woorden bedacht die nu nog steeds bekend zijn. Pipo zegt 'Sapperdeflap', of 'Hou 'ns even vast Mammaloe', indiaan Kluk-Kluk 'van de gekke', de Dikke Deur 'Pipo, koeien!', boef Snuf stottert 'M-m-m mooie P-p-parels' en zigeuner Felicio houdt van 'soep met sliertjes'.

Omdat Pipo met veel schmink en een clownspak Cor Witschge onherkenbaar maakte, kon hij er veel andere rollen naast spelen. Meestal toneel, op de radio in hoorspelen, maar ook in televisieseries zoals Centraal Station, GTST, 't Schaep met de 5 poten, Q & Q en de speelfilm De Lift. Vaak waren dat bijrollen, zijn grote succes bleef Pipo.

Toen de serie van Neerlands beroemdste clown was afgelopen trok Pipo nog één keer zijn ruitjespak, gigavlinderstrik, bolhoed en flapschoenen aan op televisie. In het programma Rondom Tien was dat, daar schonk hij zijn uitmonstering aan het Omroepmuseum – nu Beeld & Geluid.

Beeldengeluidwiki.nl

Witschge stierf op 65-jarige leeftijd. Hij werd geboren in de Amsterdamse Jordaan en ging aanvankelijk naar de Ambachtsschool, maar het theater trok. Na het afleren van zijn Jordanese accent kwam hij als 16-jarige bij het Nederlandsch Jeugdtheater. Zijn laatste rol was op Terschelling waar in maart 1991 de film 'Meeuwen' gedraaid werd. Na het overlijden van zijn vrouw had Cor Witschge een hond uit het asiel gehaald die hij Ijppie noemde, naar de koosnaam van zijn echtgenote. Met hondje Ijppie ging hij voor de filmopnames wandelen in de duinen. Een hartaanval maakte een eind aan het leven van de enige echte Pipo, die nu aan de voet van de Haarlemse tv-toren een straatnaam heeft gekregen. Naast Ko van Dijk, Fien de la Mar, Alexander Pola en Wim Sonneveld. Een ereplaats in een 25 jaar oude woonwijk. Toen de huizen werden gebouwd waren het allemaal bekende RTV-namen... Ik heb het niet aangedurfd om bewoners van nu te vragen of ze de naamgevers van hun straten kennen.

Piet van Tellingen over start van Radio 1 journaal:

'Een historisch moment'

Op 1 september 2020 bestond het Radio 1-journaal 25 jaar. Meer dan voldoende reden voor een feestje. Dat ging helaas niet door. Corona gooide roet in het eten. Maar deze zomer kunnen de festiviteiten alsnog doorgaan. Op 3 juni staat een reünie gepland van Radio 1-journaalmedewerkers op het Mediapark. Het aantal aanmeldingen is de 100 al ruim gepasseerd. Piet van Tellingen, geestelijk vader en eerste hoofdredacteur van het Radio 1-journaal, kijkt er naar uit.

door Klaas Doornbos

Piet van Tellingen

Terugkijkend naar de start van het Radio 1-journaal noemt Van Tellingen de vorming ervan een kleine revolutie. "In de jaren negentig had elke omroepvereniging nog zijn eigen actualiteitenrubriek, zoals Hier en nu-radio van de NCRV, Aktua-radio van de TROS en Echo van de KRO. Dat leidde tot een versnipperde

nieuwsvoorziening op de radio. Al begin jaren negentig gingen er stemmen op – vooral onder journalisten – om de krachten op de nieuwszender veel meer te bundelen. De omroepwereld veranderde. Commerciële omroepen kregen voet aan de grond, de echte verzuiling was voorbij en we kregen te maken met concurrentie, zoals van Veronica Nieuwsradio."

Nieuw elan

Van Tellingen vond dat de versnippering van de nieuwsvoorziening niet langer kon. Hij ging in op het aanbod om NOS-zendercoördinator Radio 1 te worden. "Mijn opdracht was om Radio 1 nieuw elan te geven en de nieuwsvoorziening te versterken. We hebben toen binnen een werkgroep het concept van de piekurenredactie voorgesteld: een gezamenlijke redactie die tussen 7 en 9,

12 en 2 en 5 en 6 via een horizontale programmering het nieuws zou brengen. Eén pool van medewerkers, één correspondentennetwerk en vaste presentatoren voor maximale herkenbaarheid. Dit idee leefde al langer, maar werd eerder tegengehouden in het NOS-bestuur."

Clustermodel en GPD-aanpak

Naast dit voorstel deden ook nog andere modellen de ronde in Hilversum. Van Tellingen: "Zo was er het clustermodel van de AKN-samenwerking - tussen AVRO, KRO en NCRV – en het model Hulshof, van KRO-directeur Gerard Hulshof. Binnen het clustermodel zou de AKN-samenwerking de piekuren in de ochtend verzorgen, EO, TROS en Veronica de middag en

VARA en VPRO de avond. Hulshof stelde een soort Gemeenschappelijke Persdienst voor, zoals die bestond bij de regionale dagbladen. De omroepen zouden zelf de eindredactie van hun rubrieken blijven uitvoeren. Het clustermodel en de persdienst waren beide bedoeld om de omroepverenigingen invloed te laten houden."

'We hebben de hele zomer van 1995 doorgewerkt om de deadline te halen'

Strakke deadline

Door een sterke lobby vanuit de radiojournalisten zelf raakte toenmalig NOS-voorzitter André van der Louw overtuigd van het voorstel van de piekurenredactie. Van Tellingen: "Maar het was een probleem om hiervoor een meerderheid in het NOS-bestuur te vinden. De meerderheid van de omroepen was tegen. Tegen de zin in van deze groep gaven de stemmen van de kroonleden in het bestuur de doorslag. Dat was in mei 1995. Om te voorkomen dat de uitrol een slepende zaak zou worden, hadden we een strakke deadline: starten op 1 september 1995, als het nieuwe seizoen begint. Zo wilden we de tegenstanders de wind uit de zeilen nemen."

Kwaliteit en pariteit

Voor Van Tellingen begon toen een intensieve periode. "Er moest een redactie worden samengesteld van journalisten van alle omroepen, waarbij kwaliteit maar ook pariteit uitgangspunten waren. We hadden goede mensen nodig, maar vertegenwoordiging van alle omroepen was ook belangrijk. Het was voor deze groep collega's ook een hele stap: je baan opzeggen bij je bestaande werkgever en een nieuwe start maken bij een gemeenschappelijke redactie. Met steun van de personeelsdienst van de NOS zijn eerst de redactiechefs en eindredacteuren gerekruteerd. We hebben de hele zomer van 1995 doorgewerkt om de deadline te halen." Opmerkelijk genoeg kreeg Van Tellingen van NOS-voorzitter Van der Louw te horen dat hij geen hoofdredacteur van de nieuwe rubriek zou kunnen worden. "Ik had mij te veel geprofileerd als voorstander van de piekredactie tegen de zin in van de omroepen. Het was volgens hem beter dat er iemand van buiten zou komen. Maar ik had wel de vrijheid om op de baan te solliciteren. Dat heb ik gedaan en tot mijn eigen verbazing werd ik per 1 juli benoemd."

'Ik heb denk ik veel baat gehad bij mijn tijd in de politiek'

Goede werksfeer

Op 1 september was het zover. Er was een nieuwe redactieruimte ingericht op het Mediapark, evenals een nieuwe studio. Medewerkers waren getraind in een nieuw digitaal redactiesysteem. Rob Trip en Harmke Pijpers presenteerden de eerste uitzending met als openingsnieuws de oorlog in Joegoslavië. "Een historisch moment en een collectieve prestatie", zegt Van Tellingen die erop wijst dat er op die dag nog medewerkers waren die elkaar voor het eerst de hand schudden. "Ik heb vooral veel werk gemaakt van het creëren van een goede werksfeer. Dat was volgens mij heel belangrijk voor het succes van de rubriek."

Draagvlak creëren

Terugkijkend is Van Tellingen heel positief over de stap die in 1995 is gezet. "In die tijd zijn ook de andere zenders aangepakt en is er veel meer samenwerking gekomen. Dat was ook hard nodig. Het was lang niet altijd gemakkelijk. Er waren in Hilversum zo veel overlegorganen en we moesten veel tegenstand overwinnen. Ik heb denk ik veel baat gehad bij mijn tijd in de politiek, waar je langzaam maar zeker draagvlak moet creëren. Niet forceren maar stapsgewijs naar het einddoel werken. Inmiddels is een vergelijking met hoe het nu toe gaat op Radio 1 en hoe wij startten al niet meer mogelijk als je nagaat dat radio toen een veel prominentere rol had in de nieuwsvoorziening. We hadden toen geen social media, podcasts en smartphones. Uiteraard heb ik mijn kritische kanttekeningen op hoe de uitzendingen nu vorm worden gegeven, maar al met al is er in de afgelopen kwart eeuw heel veel bereikt. Ik kijk positief terug."

Van politiek naar omroep

Piet van Tellingen (1941) groeide op in Zeist en was al op jonge leeftijd politiek actief. Hij richtte op 16-jarige leeftijd een afdeling op van de ARJOS, de jongerenorganisatie van de ARP. Na de hbs werd hij in 1966 landelijk secretaris van de ARJOS, vervolgens stafmedewerker van de ARP en in 1972 voorlichter van Tweede Kamerfractie van de partij, die kort erna opging in het CDA. In 1978 maakte hij de overstap naar hoofd afdeling voorlichting van de gemeente Zaanstad. In 1982 trad hij in dienst bij de NCRV-radio als eindredacteur Hier en nu-radio. Na zijn pensionering in 2002 was Van Tellingen onder meer acht jaar lang - van 2002 tot 2010 - actief als CDA-raadslid in Zaanstad.

Verhalen van Engelandvaarders

Vlak bij het strand in Noordwijk, maar toch een beetje verscholen, ligt Museum Engelandvaarders. In een bunker waar de Duitsers in de Tweede Wereldoorlog munitie opsloegen, vertelt het museum het verhaal van de Engelandvaarders: mannen en vrouwen die in de oorlog ontsnapten uit bezet Nederland om zich in Engeland aan te sluiten bij de geallieerde strijdkrachten en tegen de Duitsers te vechten.

door Joke Licher.
Foto's: Joke Licher e.a.

De ingang van het museum

"Vrijheid, het kernwoord is vrijheid", zegt Paul Bartelings, bestuurslid van Museum Engelandvaarders, als hem naar het belang van het museum nu wordt gevraagd. "Vrijheid en wat vrijheid voor jou betekent. Wij willen aan jongeren doorgeven dat vrijheid niet vanzelf komt. Dat je daar wel iets voor moet doen. De mannen en vrouwen hebben gevochten voor hun vrijheid, en voor jouw vrijheid."

Het museum werd 7,5 jaar geleden opgericht op initiatief van onder anderen Engelandvaarder Eddy Jonker om ervoor te zorgen dat de verhalen van de Engelandvaarders niet verloren gaan. Verhalen die, aldus het museum, zeker in tijden van dreiging en spanning, kunnen dienen als bron van inspiratie om de keuze te maken tegen onrecht.

Maanden onderweg

Honderden mensen staken in de oorlog met nauwelijks zeewaardige bootjes de Noordzee over om te strijden voor vrijheid. Anderen probeerden over land het neutrale Spanje, Gibraltar of Portugal te bereiken; vandaaruit kon je dan per boot of vliegtuig naar Engeland. Het was een reis die gemiddeld een jaar en drie maanden duurde. Een derde route liep via het neutrale Zweden. In het bunkermuseum laten projecties op de vloer de soms bizarre routes zien.

Een film en geluidsfragmenten nemen de museumbezoeker mee terug in de tijd. Zo horen zij in het museum de karakteristieke stem van koningin Wilhelmina die voor Radio Oranje het volk toespreekt vanuit Londen: "Landgenoten..." Ruim 2000 mannen en vrouwen wisten Engeland te bereiken. Wilhelmina nodigde hen in Londen uit op de thee en wilde van hen alles weten over de situatie in Nederland. Een van hen was Erik Hazelhoff Roelfzema op wiens

«
Hoeveel mensen precies zijn vertrokken, is niet bekend, want als je plannen had, gaf je daar natuurlijk geen richtbaarheid aan

belevissen in de Tweede Wereldoorlog de musical, de film en het boek Soldaat van Oranje zijn gebaseerd.

Hoeveel mensen precies zijn vertrokken, is niet bekend, want als je plannen had, gaf je daar natuurlijk geen richtbaarheid aan. Wel staat vast dat het velen niet is gelukt Engeland te bereiken. Zij kwamen onderweg om het leven of werden ge-

vangen genomen. Ook hun verhalen vertelt het museum. Aangrijpend is het geluidsfragment waarin de afscheidsbrief wordt voorgelezen van een jonge Engeland-

vaarder aan zijn ouders. Hij was samen met een aantal kameraden door de Duitsers opgepakt en ter dood veroordeeld. "Wees moedig, wij zijn dat ook" schreef hij op de dag voor zijn executie. Hij was nog maar 21 jaar.

Vrijwilligers

Zowel de medewerkers in het museum als de bestuursleden zijn vrijwilligers die zich om uiteenlopende redenen inzetten voor het

Paul Bartelings met zijn vader in 2018. Charles Bartelings is in 2019 overleden.

Paul Bartelings: "Als je vader je vraagt, zeg je geen nee"

Een groep schoolkinderen speelt de game in het museum

museum. Paul Bartelings is in het bestuur gaan zitten op verzoek van Eddy Jonker en van zijn vader Charles Bartelings, net als Eddy Jonker een Engelandvaarder. Thuis vertelde Charles Bartelings wel eens over die tijd, maar het was niet iets wat regelmatig onderwerp van gesprek was. "Mijn vader had een vrij drukke internationale baan en was niet zo bezig met de Tweede Wereldoorlog. Hij reisde veel. Maar op een gegeven moment vroeg hij me of ik mee wilde naar het defilé op 5 mei in Wageningen. Daar liepen Engelandvaarders mee met een vaandel. Ik was toen een tiener en vond het heel indrukwekkend. Het wekte bij mij belangstelling. Ook nam mijn vader me een keer mee naar de dodenherdenking op de Dam in Amsterdam. Veel gepraat over die tijd hebben we vooral toen we na mijn afstuderen samen naar New York gingen."

Toen Paul Bartelings in 2014, nog voor het museum zijn deuren opende, in het bestuur ging, wist hij niets van musea. "Ik kwam wel in

musea maar wist niet wat er bij kwam kijken. Maar als je vader en Eddy Jonker je vragen, zeg dan maar eens nee. Ik vond het een grote eer."

Jongeren

Maar Paul Bartelings wist en weet wel veel van het overdragen van kennis. En dat komt in het museumbestuur van pas want het museum richt zich nadrukkelijk op jongeren. "Er zijn interactieve panelen, jongeren kunnen aan de gang met een morse-apparaat, in een bootje zitten. En sinds afgelopen zomer hebben we ook de escapegame. In de game word je lid van een verzetsgroep die een Engelandvaarder moet helpen zijn doel te bereiken. In het museum krijg je via de tablet allerlei opdrachten en ondervind je waar je als Engelandvaarder tegenaan kunt lopen. Je kan de game alleen spelen, maar ook in groepjes van drie of vier of met het hele gezin."

Het museum heeft een uitgebreid educatief programma, gericht op groep 7 en 8 van de

basisschool en de eerste klas van het voortgezet onderwijs. Zeker in de maanden maart tot en met mei bezoeken veel schoolklassen het museum. Scholen kunnen kiezen voor een 'ouderwetse' rondleiding door een gespecialiseerde gids. Zij vertelt niet alleen waargebeurde verhalen; ze confronteert de leerlingen ook met de vraag: wat zou jij doen? Scholen kunnen er ook voor kiezen de leerlingen in groepjes met de game in het museum op pad te sturen en hen zo te laten ervaren voor welke keuzes Engelandvaarders kwamen te staan. Zowel aan de rondleiding als aan de game is een lesprogramma gekoppeld dat scholen kunnen gebruiken ter voorbereiding op het museumbezoek en bij de evaluatie ervan.

Databank

Het museum fungeert ook als kenniscentrum. Het heeft een uitgebreide databank met informatie over en afbeeldingen van Engelandvaarders. Wie het museum bezoekt, krijgt een toegangsbewijs met naam en foto van een Engelandvaarder. In de databank kan je zijn of haar naam opzoeken en lezen wat 'jouw' Engelandvaarder heeft meegemaakt. Je kan natuurlijk ook kijken of je eigen familienaam in het bestand voorkomt. Vier jaar geleden vond Aart van Wijngaarden tot zijn grote verrassing de naam en een jeugdfoto van zijn vader. "Ik herkende hem meteen", zegt hij. Zijn vader, die toen al was overleden, had nooit verteld dat hij had geprobeerd naar Engeland te komen.

Aart sr. was een tiener toen de oorlog uitbrak en woonde in Rotterdam toen de stad werd gebombardeerd. Toen hij in de loop van 1942 een oproep kreeg voor de Arbeitseinsatz stuurde hij de Duitsers een briefje terug met 'krijg de pest'. Daarna dook hij onder in Gelderland, waar hij met drie anderen plannen maakte om via Portugal naar Engeland te gaan. In februari 1943 vertrokken ze; Aart was toen 18. Maar ze waren verraden door een vriend die aanvankelijk ook zou meegaan en in Frankrijk werden

ze opgepakt. De rest van de oorlog zat Aart in kampen, onder andere Buchenwald en Bergen Belsen.

Aart sr. praatte daar thuis niet over. "Ik wist dat mijn vader in kampen had gezeten, maar wij wisten maar heel weinig," vertelt Aart jr., die nu als vrijwilliger aan het museum is verbonden. "Ik ken mijn vader als een heel rusteloze man. Heel intelligent, maar rusteloos. Ik heb als kind zes verschillende lagere scholen gehad omdat we telkens verhuisden. Dan had hij weer iets nieuws bedacht. Hij had veel diploma's, heeft voor makelaar geleerd, Russisch gestudeerd, een opleiding in de textiel gedaan. Hij is ook een eigen textielbedrijf begonnen dat uiteindelijk failliet ging omdat hij het niet aan kon. Na het faillissement zat hij twee jaar in Zuid-Afrika en na terugkomst ging hij in therapie bij professor Bastiaans (hoogleraar psychiatrie). Dat was in 1978. Die therapie heeft hem veel goed gedaan. Hij is toen erkend als concentratiekampslachtoffer en sindsdien kreeg hij een uitkering. Dat hij niet meer hoefde te werken, gaf hem rust. Daarna heeft hij nog een mooie tijd gehad en veel gereisd."

Als onderdeel van de therapie zette Aart sr. op papier wat hij had meegemaakt. Dat schrift heeft zijn familie later in zijn huis gevonden en mede daarop is de informatie gebaseerd die nu over Aart van Wijngaarden sr. in het museum te vinden is.

Museum Engelandvaarders is te vinden op de Bosweg 15 in Noordwijk. Het is dinsdag t/m zondag geopend van 10.30 uur tot 16.30 uur. Op maandag is het gesloten. Zie voor meer informatie: www.museumengelandvaarders.nl.

«
Het museum fungeert ook als kenniscentrum en heeft een uitgebreide databank met informatie

Over VGO'ers die na hun pensioen niet achter de geraniums zijn gaan zitten

'Pensionering is een begrip dat ik niet ken'

Eigenlijk hoort ze helemaal niet thuis in deze rubriek. Want Violet Falkenburg is niet gepensioneerd. Haar hele leven freelancer geweest - geen pensioen dus - en op haar 75e nog volop aan het werk. Zit nog lang niet achter de geraniums. "Stoppen? Ik zou me suf vervelen".

door Willem Hekhuis Foto's: Liek Bouma e.a.

Ze werkte bij de congresorganisatie van het RAI Congrescentrum in Amsterdam toen ze min of meer toevallig in aanraking kwam met de hoofdredacteur van het toenmalige Elseviers Weekblad. Hij vroeg haar om voor zijn krant te schrijven. Dat was het begin van een lange carrière die haar langs tijdschriftredacties, langs televisie, radio en tenslotte de boekenwereld bracht. Altijd als freelancer. En bij de omroep altijd op contractbasis. Het begon bij de VARA, als redacteur van het programma 'Hoe bestaat het'. Bekend werd ze vooral als presentator van 'Rondom Tien' van de NCRV. 115 keer met dat programma op tv, met een scala aan onderwerpen.

Presentatietrainingen

Nog steeds wordt ze op straat herkend. "En dat is nog steeds leuk. Mensen die op tv zijn en dan roepen dat ze niet ijdel zijn... ik waag dat te betwijfelen!". Tv en radio zijn intussen alweer twintig jaar geleden (hoewel ze sinds kort eens per maand het Ondernemerscafé presenteert voor Dorpsomroep Laren).

Er volgde een periode van het voorzitten van congressen, van het geven van presentatie- en mediatrainingen. Dat laatste doet Violet nog steeds, eenmaal per maand, samen met KRO-collega en vriendin sinds vele jaren Marga Miltenburg. Miltenburg is directeur van ZijSpreekt, sprekersbureau voor vrouwelijke

deskundigen. Uit die trainingen volgt menige privé-coaching. "Hier aan de keukentafel in Laren".

Ghostwriter

In 2006 schreef Falkenburg haar eerste boek, de interviewbundel 'Ik ben om zes uur thuis'. Er volgden er een stuk of zes, en sinds 3 jaar is ze ook ghostwriter, schrijver voor anderen. Ze vindt het leuk. "Echt een nieuwe loopbaan, op m'n 72e. Ik hou van schrijven en van interviews. Dat komt hier allemaal samen. Het begint met een stuk of 10, 12 interviews en dan ga ik aan de slag. Of ik krijg een manuscript van iemand die weet dat-ie zelf niet kan schrijven. Dan wordt het herschrijven of flink redigeren".

Ze werkt momenteel aan haar zevende, het levensverhaal van Ron Kok, een technisch uitvinder die aan de wieg stond van de cd-rom en van de tv-beeldplaat. Het manuscript moet in augustus af zijn. Als het zover is, zal ze voldaan zijn, maar ook een gevoel hebben van 'jammer'. "Je krijgt een band met je opdrachtgever."

Is het geen eenzaam werk, in je eentje achter toetsenbord en beeldscherm? "Nee", zegt Violet Falkenburg gedecideerd. "Je werkt alleen, maar dat is iets anders dan eenzaam. En daarom is het leuk om er andere dingen naast te doen, zoals het geven van die presentatietrainingen." Ze is trouwens ook op ander gebied actief. Zingt in het Koninginnenkoor (Amsterdams vrouwenkoor dat het levenslied op het repertoire heeft staan), is actief in Theater De Mess in Naarden en bij de Hilversumsche Golf Club.

Met schrijven en het geven van trainingen wil ze voorlopig doorgaan. "Pensionering is een begrip dat ik niet ken", zegt ze, en voegt eraan toe: "Ik zie geen verschil tussen toen ik 65 was en nu. Behalve een paar rimpels natuurlijk"

Aan het werk bij een presentatietraining

Met Marga Miltenburg

AD VALK FIETST DWARS DOOR EUROPA

Dapper dolend en immer dwalend

Komende zomer wordt hij 68 en gaat zijn uitgestelde pensioen in. Dat was een bewuste keuze, zoals hij ook heel beredeneerd zijn vrije leven plant. Of liever, nauwelijks plant, omdat hij 's morgens nog niet weet waar hij dezelfde avond zal slapen. Ad Valk is gezegend met een buitengewoon prettige stem. Hij heeft 30 jaar beroepshalve radio gemaakt, 12 jaar voor de publieke omroep en 18 jaar voor de commerciële. Nu reist hij negen maanden per jaar op zijn fiets door Europa.

Door Dick Klees
Foto's: Ad Valk
Routekaart: TrackMyTour

Foto midden:
Overwinteringsfietsstocht
2022/2023: de eerste 5000
kilometer (tot 17 april 2023)

Funchal
Rechts:
Ad Valk op de Furkapas
in Zwitserland

Op La Gomera

In Andalusië, op bijna
1300 meter hoogte

Het pensioen van Ad Valk is een welkome aanvulling op zijn AOW die hij al enige tijd geniet. De jaren daarvoor kwam er even niets binnen. Omdat hij goed had gespaard, kon hij dat aan, maar binnenkort wordt het in financieel opzicht een echt zorgeloos leven. Nadat Sky Radio in handen van de Telegraaf kwam, werd de nieuwsafdeling opgeheven en kreeg hij ontslag. Dat betekende een uitkering. Toen die stopte, zou hij in aanmerking komen voor bijstand. "Ik had al bedacht dat ik daarna niet in de bijstand wilde en best op mijn eigen spaargeld kon interen. Ik wilde liever mijn eigen gang gaan zonder verplichtingen. Op de dag dat de uitkering stopte, ben ik vertrokken voor mijn eerste grote fietsreis."

Hoe wist je dat fietsen echt iets voor jou was?

"Op mijn veertiende ben ik begonnen met meerdaagse fietstochten en vanaf mijn zestiende waren dat steeds buitenlandse reizen. Wel bleef dat altijd in tijd beperkt omdat ik een baan had. Vanaf 2016 was er geen beperking meer en stapte ik gewoon op, ik zou wel zien. Het lag voor de hand om niet naar het noorden te fietsen; het was eind september.

Ook in de coronajaren ben ik mijn gang gegaan. Soms werd ik overvallen door beperkingen, zoals in 2021 toen ik in Malaga was en de gemeentegrenzen op slot gingen. Het bleek maar voor de duur van vijf weken te zijn, maar het hadden ook vijf maanden kunnen worden. Nu is Malaga een grote gemeente, daar kon ik aardig uit de voeten. Ik heb toen ook Spaanse les genomen, dus een straf was het niet. Je moet het nemen zoals het komt."

Zo dool je dapper door

"Dit is de achtste of negende keer sinds mijn prepensioen dat ik zo'n lange reis maak. Voor de app waarin ik mijn etappes bijhoud moet ik steeds een andere naam voor elke tocht verzinnen. Dapper Dolend is al de negende titel, het is wel lekker als het allitereert. Eerder had ik bijvoorbeeld - met dank aan vrienden - Waartoe Waarheen, en helaas niet allitererend Immer Dwalend, en toen ik op de

In Andalusië, op bijna 1300 meter hoogte
Rechts: OP Lanzerote

terugweg was, Moedig Noordwaarts. Het sparen ging me goed af, omdat er jarenlang meer geld binnenkwam dan ik uitgaf. Ik werkte veel, niet alleen als nieuwslezer. Ik heb ook enkele honderden mensen in het vak gecoacht. Financiële onafhankelijkheid gaf het prettige gevoel dat ik terug kan reizen wanneer dat nodig is. Die noodzaak heeft zich al verschillende keren voorgedaan. Één keer vanwege een urgente oogoperatie. Ik fietste op Mallorca toen mijn netvlies losliet en ik aan één kant blind werd.

Toen dat was hersteld, heb ik enkele maanden thuis gewoond en nadat alle medische controles achter de rug waren en ik weer wat kon zien door dat oog, ben ik uiteindelijk weer de fiets gaan opzoeken die ik in Spanje had achtergelaten. Kort daarop echter ging in 2020 door covid alles in Spanje op slot. Ik kon nog net weggelopen.

Zodra het weer mogelijk was, kon ik mijn fietsreis vervolgen, weliswaar met veel haken en ogen, maar ik ben niet bang aangelegd. Helaas was het vanwege begrafenissen van dierbaren nodig nog weer terug te reizen. Ook was mijn zus plotseling in het ziekenhuis opgenomen. Het is geruststellend te weten dat ik in mijn vrijgezellenflatje wanneer dan ook terecht kan. Tijdens de reis die ik nu maak, is het niet nodig geweest even terug te komen. Daarom bekruipt me soms wel het idee dat een huis in Nederland aanhouden en er nauwelijks wonen, zonde van de centen is."

Heimwee bestaat niet bij jou?

Zeer beslist: "Nee. Al denk ik soms bij tegenslagen onderweg wel eens: ik lijk wel gek, waar ben ik mee bezig, maar vijf minuten later denk ik: die regen gaat wel over, vanavond ben ik weer droog en morgen is het weer feest. Echt heimwee heb ik niet."

En je hebt er zelf voor gekozen. Als iemand jou gebiedt om driekwart van het jaar de hort op te gaan zou je je ertegen hebben verzet.

"Precies, daar gaat het om, het is mijn eigen keuze. Ik heb voor- en nadelen tegen elkaar afgewogen. Dan blijven de vrolijke momenten overheersen. Die maken 95 procent uit van mijn dagen, maar ik zou liegen als ik zei dat die overige vijf procent helemaal geen rol speelt. En ik ben bang dat als ik thuis zou blijven, de verhouding precies andersom zou uitpakken."

Dat houdt Ad kennelijk op de been - dus op de fiets. Gemiddeld is hij negen maanden per jaar van huis. Dan fietst hij zo'n achtduizend kilometer. Het is een Koga, een Nederlands merk, type Worldtraveller.

Hoe bereid je je voor, wat stippel je allemaal uit?

"Vrijwel niets. Ik fiets nogal eens via Koblenz. Daar moet ik dan echt een keuze maken: ga ik langs de Moezel rechtsaf, door Frankrijk. Of rechtdoor, zuidwaarts door Duitsland richting Zwitserland? Het is allebei een leuke route. Als ik dat punt nader, denk ik dat ik onderhand wel eens de knoop moet doorhakken. Op de brug over de Moezel kijk ik naar de lucht. Ik weet niet hoe het over een week zal zijn, maar het ziet er links iets mooier uit dan rechts. Dus kies ik Zwitserland."

Dat zullen weinig mensen tegenwoordig nog kunnen, iedereen zit vast aan zijn door de agenda opgelegde routines

"Je kunt het ook omdraaien. Ik denk dat ik dat andere niet kan. Sommige mensen krijgen de zenuwen als ze 's ochtends vertrekken zonder te weten waar ze 's avonds terecht komen, ik krijg het benauwd als ik morgen hier en overmorgen daar moet zijn."

Wat zijn de spannende momenten?

"Als een hond me achtervolgt, ik ben zuinig op mijn kuit. In Valencia ben ik eens overvallen. Er botste iemand tegen me op. In mijn naïviteit dacht ik dat het per ongeluk gebeurde, bovendien ga ik altijd uit van het goede in de mens. Er ontstond een praatje in het Spaans, dan gaat het al gauw over voetbal, maar ik merkte ineens dat die vent in mijn broekzak zat. Gelukkig in de verkeerde, in de andere zat mijn portemonnee. Ik schreeuwde direct een vloek uit (in het Nederlands!) waarvan hij schrok en op de vlucht sloeg. Verder kan het in Spanje extreem hard regenen. De plassen worden voortdurend dieper tot je bang bent te vallen en te verzuipen. Maar gelukkig doet dergelijke tegenslag zich weinig voor. Ook word ik soms verrast bij het zoeken naar accommodatie. Ik heb geen tent bij me en ben aangewezen op hotels en hostals. In de praktijk hoef ik niet te reserveren, dat geeft me ook de grootste vrijheid. Op een avond bleek alles op mijn route dicht of vol te zijn. In de bergen door het donker werd het door mijn slechte ogen ook tricky. Maar het gebeurt zelden. En in Liechtenstein hield een diender mij aan wegens fietsen op het trottoir."

Op honderden overnachtingen zou het je veel geld schelen een tentje bij je te hebben

"Daar staat tegenover dat je in Spanje voordelig kunt eten. Ik kies ook niet het duurste van het duurste. Hier komt de tegeltjeswijsheid van pas: de mooiste dingen in het leven zijn gratis. Wat ik ook leuk vind is dat het op mijn tochten regelmatig voor komt dat mensen me herkennen van voorgaande jaren."

Je hele hebben en houwen zit in een paar fietstasjes?

"Vijf: een aan het stuur, twee aan het voorwiel en twee achter. Ik heb in feite niet meer nodig in mijn leven. Wat staat er nou nog thuis..."

'Ik denk bij tegenslagen onderweg wel eens: ik lijk wel gek, waar ben ik mee bezig'

een boekenkast met boeken. En die kan ik ook missen. Je leert relativeren."

Wat mis je van je werk?

"Intussen erg weinig. Ik heb met heel veel plezier gedaan wat ik van kinds af wilde: bij de radio. Dat is niet iedereen gegeven, mij is het gelukt. Ik voel me een grote bofkont. Toen Veronica C-omroep was, heb ik aan Nieuwsradio en klassieke programma's meegewerkt. De eerste drie jaar was ik freelancer en ik kwam in '86 in vaste dienst.

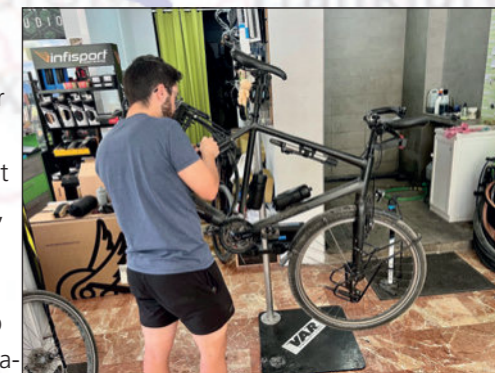
Nadat ik nieuwslezer was bij de Radionieuwsdienst, heb ik zes jaar later een nieuwsdienst opgezet voor Sky Radio, toen een zeer populaire kabelzender. Om een etherfrequentie te bemachtigen moesten ze behalve muziek ook nieuws brengen. Daarbij probeerde ik een andere, minder formele toon te vinden dan wat tot dan toe gebruikelijk was. We brachten ook wat minder zwaar nieuws. De laatste jaren heb ik veel gecoacht. Daardoor heb ik een beroepsdeformatie ontwikkeld wat het radioluisteren ging hinderen. Ik luister daarom nog weinig."

Betekent het fietsen veel voor je conditie, zowel mentaal als fysiek?

"Van dat belang ben ik overtuigd. In een blad voor gepensioneerden wil ik tot slot graag nog kwijt hoe belangrijk het is om op gevorderde leeftijd nog een taal te leren. Het is natuurlijk prettig dat je op reis gesprekken kunt voeren én het is goed als je je hersens blijft trainen. Dat zijn twee vliegen in één klap."

Hier spreekt een dapper dolende fietser, duidelijk een tevreden mens.

"Ik denk meerdere malen per dag dat ik heel erg bevoorrecht ben, soms zelfs tot tranen bewogen."

Sporadisch komt de fietsmaker er aan te pas.

Algemene Vergadering

woensdag 21 juni 2023 om 14.00 uur bij Beeld & Geluid,
Media Parkboulevard 1, Hilversum. Inloop vanaf 13.30 uur

1. **Opening** door Hella Liefting, voorzitter.
2. **Mededelingen en ingekomen stukken**
3. **Verslag van de Algemene Vergadering van VGOMedia gehouden op 16 november 2022**
(zie website van VGOMedia (www.vgomedia.nl)).
4. **Jaarverslag 2022, Jaarrekening 2022 en verklaring van de kascommissie**, bestaande uit de leden: Frans van Geest en Leo Witkamp. Cor Koren is aspirant lid. (Zie de pagina's hierna en de website)
De Algemene Vergadering wordt voorgesteld het bestuur van VGOMedia decharge te verlenen voor het financiële beleid in 2022.
5. **Samenstelling bestuur - Statutaire bestuursverkiezing/benoeming**
Statutair bestaat het bestuur uit tenminste vijf en ten hoogste negen leden.
Thans bestaat het bestuur uit vier leden:
 - Hella Liefting – voorzitter
 - Hans Hoole – secretaris
 - Ruud Leyendekker – penningmeester
 - Anton de Bekker – algemeen bestuurslid

Gezien de ontwikkelingen op pensioengebied (Wet Toekomst Pensioenen) is besloten het huidige bestuur van vier leden uit te breiden naar zes leden en resteren er voornamelijk drie vacatures. Van de twee nieuwe bestuursleden wordt er één in principe tweede secretaris/jurist en de ander tweede penningmeester.

Gert Dekkers (met uitgebreide ervaring als directiesecretaris/bedrijfsjurist bij PNO Media en PNO Ziektekosten) en Paul Hendriks (met een uitgebreide bedrijfseconomische achtergrond o.m. binnen de omroep) hebben zich bereid verklaard tot het bestuur van VGOMedia toe te treden. Het bestuur stelt voor Gert Dekkers en Paul Hendriks te benoemen tot bestuurslid (zie pagina 28). Hans Hoole, secretaris, is statutair aftredend en stelt zich herkiesbaar voor een volgende termijn. Het bestuur stelt voor Hans Hoole te herbenoemen.

Geïnteresseerden in een bestuursfunctie kunnen zich aanmelden bij secretaris Hans Hoole via secretaris@vgomedia.nl of bij een ander bestuurslid (*raadpleeg www.vgomedia.nl*).

6. **Presentatie** door André Snellen, voorzitter PNO Media en/of José Claus, directeur PNO Media over pensioen-actualiteiten.

7. **Presentatie** door Hans Hoek van de Commissie Zorg, Welzijn en Wonen (ZWW) van de Koepel van Gepensioneerden. Een commissie die door de Koepel nieuw leven is ingeblazen, omdat deze ZWW-onderwerpen voor ouderen de komende jaren eerder zullen toe- dan afnemen.
8. **Aankondiging statutenwijziging**
De statuten van VGOMedia dateren van 2009 en zijn erg beknopt. Het bestuur heeft het voornemen om deze op onderdelen te wijzigen en aan te vullen, waardoor de statuten worden aangepast aan nieuwe wetgeving. Bovendien zijn ook de statuten van PNO Media per 1 januari 2023 gewijzigd, waardoor sommige begrippen en definities niet meer met de statuten van de VGOMedia overeenstemmen. De doelstelling van de VGOMedia als vereniging van gepensioneerden en de samenstelling van het bestuur worden hierdoor niet gewijzigd. De concept-statuten worden met een uitgebreide toelichting tijdig aan de ALV van 15 november 2023 voorgelegd, waarna de ALV deze met de vereiste twee derde meerderheid van stemmen kan vaststellen.
9. **Beeld & Geluid (B&G)**
 - 9.1. **Presentatie** van ca. 20 minuten over: 100 jaar 16 mm door Bas Achterberg van B&G. 16mm was destijds heel belangrijk voor de televisie.
 - 9.2. **Ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst** met B&G door Hella Liefting, voorzitter VGOMedia, en Eppo van Nispen tot Sevenaer, directeur B&G (dit document wordt op de website van VGOMedia (www.vgomedia.nl) geplaatst).
10. **Rondvraag en sluiting**

J A A R V E R S L A G

2022: jaar van indexering en de Wet Toekomst Pensioenen

2022 was het jaar waarin wij het 50-jarig bestaan van VGOMedia hebben gevierd. Een feest dat we helaas in 2021 moesten uitstellen vanwege corona. Later hierover meer, maar de invloed van de pandemie duurde zeker de eerste helft van 2022 onverminderd voort. We werden er niet vrolijk van, want weer konden we niet bijeenkomen en de jaarvergadering van 2021 werd zelfs twee keer uitgesteld. Uiteindelijk konden we pas in juni 2022 - tegelijk met de viering van het 50-jarig bestaan - weer samenkomen. Helaas hebben wij dit najaar afscheid moeten nemen van twee zeer gewaarde oud-bestuursleden: Arie Smit, oud-voorzitter en Klaas Samplonius (oud-vicevoorzitter). Mogen zij rusten in vrede.

Veel bestuursvergaderingen moesten helaas wederom via de monitor worden gehouden. In het vorige jaarverslag maakten we al melding van het feit dat er lichtpunten aan de horizon verschenen vanwege het uitzicht op indexering. En ja, 2022 werd - voor het eerst weer in jaren - een jaar met indexatie.

Per 1 augustus 2022 werd, voor het eerst in veertien jaar, met 2,57 procent zonder terugwerkende kracht geïndexeerd. Eind 2022 besloot PNO Media opnieuw te indexeren. Met ingang van 1 januari 2023 ging ons pensioen met 13,58 procent omhoog. PNO Media werd met dit hoge percentage een van de koplopers in de pensioenwereld. De indexatieachterstand blijft desondanks toch nog steken op 21,12%. Naast het jaar van de indexering was 2022 ook het jaar van de Wet Toekomst Pensioenen (WTP) die ook veel aandacht en voorbereiding vraagt. Denk daarbij aan het hoorrecht, de transitie, het op evenwichtige wijze 'invaren' en nog veel meer.

Vereniging en bestuur

Het bestuur van VGOMedia bestond op 31 december 2022 uit:
Hella Liefting, voorzitter
Hans Hoole, secretaris
Ruud Leyendekker, penningmeester
Anton de Bekker, bestuurslid
Vicevoorzitter (vacature)

Ledenaantallen

VGOMedia had op 31 december 2022 1887 leden. Dat waren er een jaar eerder 1972. Het verloop was in grote lijnen als volgt, met tussen haakjes de aantallen van vorig jaar: er zijn 106 (100) leden overleden, 16 (10) leden hebben hun lidmaatschap opgezegd en er waren 37 (27) aanmeldingen van nieuwe leden. Al is het een trend in heel verenigingsland, het bestuur maakt zich wel zorgen over de teruglopende ledentallen. We zijn nog steeds prima representatief voor het aantal bij PNO Media gepensioneerden, maar willen toch werken aan werving van nieuwe leden. Daarover zijn ook met het fonds gesprekken geopend.

Kascommissie

De kascommissie, die begin 2022 de jaarrekening 2021 controleerde, bestond uit Wouter de Groot en Frans van Geest. Reservelid was Leo Witkamp.

Na afloop ontmoeten wij elkaar bij een hapje en een drankje.

Bereikbaarheid Beeld & Geluid

Het adres van Beeld & Geluid is Media Parkboulevard 1, 1217 WE Hilversum. Op oudere navigatiesystemen: Sumatralaan 45, 1217 GP. Beeld & Geluid staat tegenover NS-station Hilversum Media Park. De parkeergarage is te vinden aan de achterzijde van het pand. Het tarief is € 1,50 per uur (max. dagtarief € 9,00). De garage beschikt over twee oplaadpalen voor elektrische auto's. Er is een beperkt aantal gratis mindervalidenplaatsen aan de zijkant van het gebouw, achter de bushalte.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur vergaderde in 2022 zestien keer waarvan acht keer digitaal en acht keer fysiek.

Ledenvergadering juni

De eerste Algemene Ledenvergadering van 2022 werd gehouden op 24 juni 2022 bij Beeld & Geluid, gevolgd door de feestelijke viering van het 50-jarig jubileum.

De ALV van 18 november 2021 werd vanwege de coronamaatregelen eerder verschoven naar 27 januari 2022, maar kon toen vanwege de opnieuw aangescherpte coronamaatregelen wederom niet doorgaan. Uitstel naar 24 juni 2022 volgde, de dag waarop ook de viering van het 50-jarig jubileum van VGOMedia zou worden gehouden.

In een korte ALV werden jaarverslag en jaarrekening 2021 behandeld. Ruud Leyendekker werd herbenoemd als bestuurslid/penningmeester en Anton de Bekker werd tot bestuurslid gekozen. Aansluitend begon de viering van het 50-jarig jubileum. Bijzonder was natuurlijk dat we weer bij elkaar konden komen, na twee coronajaren waarin slechts een paar Zoom-vergaderingen konden plaatsvinden.

De rij sprekers werd geopend door John Kerstens, voorzitter van de Koepel Gepensioneerden waarvan VGOMedia lid is. Hij kraakte de nieuwe pensioenwet. Het nieuwe wetsvoorstel is onacceptabel en vooral de koopkrachthandhaving zal zijns inziens een illusie blijken.

André Snellen, sinds 1 april 2022 voorzitter van PNO Media, had een blijde boodschap. "Het lijkt mij sterk dat u niet geïndexeerd gaat worden. Er is sprake van een procent of twee" was zijn mededeling. Tv-veteraan Ad van Liempt hield met fragmenten uit het Beeld & Geluid-archief een onderhoudende inleiding over hoe de techniek de afgelopen vijftig jaar het maken van tv-programma's heeft beïnvloed. Conservator Bas Agterberg van Beeld en Geluid vermaakte de zaal met voorwerpen uit het museum.

De viering van het 50-jarig jubileum werd uitermate gezellig afgesloten in de bar van B&G waar wijn, bier en andere dranken rijkelijk vloeiden, oude bekenden elkaar ontmoetten, levendige gesprekken werden gevoerd en afspraken werden gemaakt. Kortom: een plezierige en levendige afsluiting van een succesvolle viering van het 50-jarig bestaan.

Ledenvergadering november

De tweede ALV van 2022 werd gehouden in Theater 2 bij Beeld & Geluid op 16 november 2022.

De voorzitter verwelkomde de leden en moest helaas de droeve mededeling doen, dat we op 11 en 12 november afscheid hebben moeten nemen van twee leden die beiden veel voor VGOMedia betekend hebben: Arie Smit, oud-voorzitter en Klaas Samplonius, oud-vicevoorzitter.

Tijdens deze ALV zijn drie presentaties gehouden: José Claus, directeur MPD, die in haar eigen woorden vooraf had

aangegeven dat zij met haar presentatie 'de aanwezigen graag wil meenemen in de stand van zaken binnen het pensioenfonds. Hoe staan we ervoor en hoe bereiden wij ons voor op de toekomst?'

De presentatie van Jos Berkemeijer, voorzitter van de Pensioencommissie van de Koepel, ging over 'Het nieuwe pensioencontract vanuit gepensioneerden perspectief'. Margreet Korsten van Beeld & Geluid sprak over de oprichting van de Kennisgroep Beeld & Geluid. U kunt hun presentaties nalezen op de website.

Magazine en website

De website heeft in het verslagjaar met name door externe hulp een enorme sprong voorwaarts gemaakt.

Voorts heeft het bestuur besloten tot de vorming van een gezamenlijke redactie voor het magazine en de website, die in 2023 operationeel zal zijn. Een concept-beleidsplan waarin duidelijk de doelstellingen, redactionele categorieën en doelgroepen worden benoemd, wordt in 2023 na overleg met de redactie afgerond. Elk kwartaal is er in het verslagjaar overleg gevoerd tussen bestuur en de redactie over het komende magazine. Sinds eind van het verslagjaar is het bestuur in overleg met B&G over het samengaan van het VGOMedia-magazine en het blad Aether, dat door de stichting Omroephistorie wordt uitgegeven. Het gesprek hierover, waarbij ook de redacties van beide bladen zijn betrokken, is nog gaande. Overigens vinden er tussen VGOMedia en B&G ook gesprekken plaats om op bepaalde gebieden/onderwerpen tot nauwere samenwerking te komen.

Bestuurslid Anton de Bekker is kort na zijn aantreden als bestuurslid begonnen met een maandelijkse column over gevarieerde en actuele pensioenonderwerpen, die hij belicht vanuit zijn diepe kennis over pensioenen en die hij via de website met de lezer deelt. Leden van wie het e-mailadres bekend is, worden via een maandelijkse nieuwsbrief geattendeerd op het verschijnen van de nieuwe column op de web-

site en op ander nieuws. Wij roepen iedereen op om het e-mailadres door te geven aan de ledenadministratie van VGOMedia (ledenadministratie@vgomedia.nl).

Verantwoordingsorgaan

Onder meer door corona hebben we in 2022 geen ontmoetingen gehad met het Verantwoordingsorgaan (VO). Gezien de WTP waarin VO en VGOMedia beide een rol te spelen hebben, zijn wij eind 2022 drukdoende om bijeenkomsten met het VO vanaf begin 2023 in te plannen.

Terugkoppeling vanuit het bestuur PNO Media

De top van PNO Media heeft dit jaar in wisselende samenstellingen het bestuur van VGOMedia diverse keren bijgepraat. Onderwerpen waren de situatie rondom het nieuwe pensioencontract, de reorganisatie van PNO Media zoals het bestuursmodel en het samenvoegen van PNO en MPD. Aangekondigd werd het 'omgekeerd-gemengde bestuursmodel' met drie werkgevers, drie werknemers en slechts één gepensioneerde in het bestuur (3:3:1). Daarmee begon de discussie over de zetelverdeling in het bestuur van PNO Media opnieuw. De tweede zetel was na het ontslag van Ruud Leyendekker als bestuurslid bij PNO Media niet opgevuld. VGOMedia gaat in 2023 juridisch advies inwinnen over deze kwestie. Voorts is ook diverse keren met de directie van PNO Media gesproken over het onderwerp ledenwerving en de ondersteuning die PNO Media daarbij zou willen en kunnen leveren.

Het dagelijks bestuur van PNO Media besloot helaas dat VGOMedia niet in de gelegenheid zal worden gesteld zich te presenteren tijdens bijeenkomsten met aankomende gepensioneerden. Een algemene wervingsbrief of één sheet met algemene info van VGOMedia toevoegen aan de presentatie wordt door PNO Media als voldoende beoordeeld. Overleg over dit onderwerp is nog gaande.

Wet Toekomst Pensioenen (WTP)

Het afgelopen jaar heeft het bestuur zich onder aanvoering van Anton de Bekker verdiept in de nieuwe pensioenwet. Dat is niet alleen belangrijk omdat we een direct belang hebben, maar zeker ook omdat de sociale partners de nieuwe regelingen gaan invoeren en daarbij de mening moeten vragen aan verenigingen van gepensioneerden. Dat is het zogeheten hoorrecht. PNO Media gaat VGOMedia daarbij helpen door de invulling van dat hoorrecht mogelijk te maken. Fondsvoorzitter André Snellen nodigde ons uit om onze standpunten over de nieuwe wet vast te leggen in een zogenaamd position paper. Zo kunnen sociale partners kennisnemen van onze visie op een moment dat het er nog toe doet.

Koepel Gepensioneerden

VGOMedia is lid van de Koepel Gepensioneerden, die voor de belangenbehartiging staat voor senioren in Nederland. De Koepel bundelt

deskundigheid op de terreinen pensioenen en inkomen, zorg, welzijn en wonen. Aangesloten zijn ruim tachtig verenigingen van gepensioneerden en ouderenorganisaties.

In het verslagjaar hebben wij als bestuur veelvuldig de bijeenkomsten van de Koepel bezocht. In het licht van de WTP profileerde de Koepel zich nadrukkelijk en trad toe tot de Seniorencolitie bestaande uit ANBO, KBO-PCOB, NOOM en de Koepel.

Ons bestuur bezoekt regelmatig de landelijke bijeenkomsten van de Koepel over de ontwikkelingen van de WTP en beoordeelt die als uitermate nuttig. Ook houdt de Koepel regionale bijeenkomsten. Wij zijn lid van regio West 1. Ook via nieuwsbrieven van de Koepel blijven we uitstekend op de hoogte van de actualiteiten en ontwikkelingen rondom pensioenen en de WTP.

De Koepel is ook ondersteunend bij het benaderen van de besturen van pensioenfonds, bijvoorbeeld door voorbeeldbrieven op te stellen, die de besturen van gepensioneerdenverenigingen kunnen gebruiken. Denk daarbij aan brieven over het hoorrecht, de transitie en het invaren in het licht van WTP. Eind 2022 is bestuurslid/penningmeester Ruud Leyendekker toegetreden tot de Pensioencommissie van de Koepel, waarvan collega-bestuurslid Anton de Bekker ook al lid is.

Klankbordgroep

Gezien de complexiteit van onderwerpen zoals de WTP en het nieuwe pensioencontract, wisselen wij drie à vier keer per jaar met zeer ervaren pensioendeskundigen hierover van gedachten.

Hans Hoole, secretaris

Financieel verslag

Toelichting bij de balans en de staat van baten en lasten 2022

Resultaat

Het bestuur heeft het negatieve resultaat van € 43 in mindering gebracht op het eigen vermogen.

Passiva – voorzieningen

Het 50-jarig jubileum is op 24 juni 2022 gevierd bij Beeld en Geluid.

De kosten daarvan (ruim € 4.000) zijn geboekt op de voorziening Jubileum.

De nieuwe stand van de Voorzieningen is € 30.700. Die voorzieningen zijn bedoeld voor te verwachten kosten voor

- diverse ledenactiviteiten;
- de herijking van het communicatiebeleid;
- (juridische) kosten in het kader van de Wet Toekomst Pensioenen;
- activiteiten t.g.v. het lidmaatschap van de Koepel Gepensioneerden;
- het 60-jarig jubileum van VGOmedia in 2031.

Passiva - vooruit ontvangen

Contributies 2023, eind december 2022 door PNO (inhouding op het decemberpensioen van VGOmedia-leden): € 28.210.

Lasten - bestuur

Vanwege de naweeën van corona vergaderde het bestuur 8x fysiek en 8x via Zoom. Locatie- en verblijfkosten € 2.677. Onder bestuurskosten vallen ook het jaarabonnement WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen) en de daaruit voortvloeiende verzekering bestuurdersaansprakelijkheid (samen € 330).

Lasten - ledenvergaderingen

De ledenvergadering van 24 juni 2022 viel samen met de viering van het 50-jarig jubileum (zie hierboven).

De najaarsvergadering is eveneens bij Beeld en Geluid gehouden. Kosten € 871.

Lasten - cadeaukaarten bij verjaardagen leden

VGOmedia stuurt een cadeaukaart van € 10 als een lid een kroonjaar bereikt (iedere 5 jaar vanaf een leeftijd van 75 jaar). Kosten in 2022 incl. porti € 3.510.

Lasten - magazine

Met ingang van het 4e kwartaal 2022 is de verzending van het VGOmedia Magazine gewijzigd naar Nextweek Flex. PostNL bepaalt dan de bezorgdata in de week na aanlevering. Dat levert een circa 25% lager tarief, terwijl de ervaring leert dat de magazines nog steeds in het begin van die week bezorgd worden.

Lasten website – ICT

De website vgomedia.nl is verder verbeterd en neemt een steeds belangrijker plaats in in de communicatie met de leden. De opstartkosten hiervan vielen in 2021. Ook het Zoom-jaarabonnement t.b.v. digitale bestuursvergaderingen valt onder deze post.

Lasten - lidmaatschap KG

De contributie voor de Koepel Gepensioneerden bedroeg in 2022 € 1,90 per VGO-lid (in 2020 € 1,30, in 2021 € 1,60). Dat wordt in 2022 € 2,00, in de jaren daarna doorstijgend naar € 2,50. Daar staat een veel actievere rol en meer politieke invloed van de KG tegenover.

Lasten – ledenadministratie MPD

Dit betreft de vaste jaarkosten van dienstverlening door MPD, zoals de aanlevering van gegevens van nieuwe PNO-gepensioneerden, overlijdensmeldingen van VGO-leden, inhouding contributie op het decemberpensioen van VGO-leden en overige informatie-uitwisseling tussen het pensioenfonds en de VGO-ledenadministratie.

Controle jaarrekening door kascommissie

De kascommissie bestaat uit twee stemgerechtigde leden. Een kascommissielid wordt voor twee jaar benoemd en is in het daaraan voorafgaande jaar aspirant-lid.

Frans van Geest heeft in die hoedanigheden de jaarrekeningen 2020, 2021 en 2022 gecontroleerd en is daarmee aan het eind van zijn termijn. Het bestuur dankt hem voor zijn accurate en inspirerende controlewerkzaamheden.

Leo Witkamp heeft de jaarrekening 2022 als kascommissielid gecontroleerd en zal ook de jaarrekening 2023 controleren.

Cor Koren was dit jaar aspirant-lid en zal 'in functie' de jaarrekeningen 2023 en 2024 controleren.

Balans en Staat van baten en lasten VGOmedia 2022 (x € 1)

BALANS			STAAT VAN BATEN EN LASTEN		
ACTIVA	31-dec-22	31-dec-21	BATEN	2022	2021
vlottende activa					
nog te ontvangen rente	0	0	contributies	29.890	31.155
nog te ontvangen overige baten	0	0	rente	0	0
vooruitbetaalde kosten	0	280	vrijval voorgaande jaren	0	0
		0	Totaal baten	29.890	31.155
		280			
geldmiddelen					
ING betaalrekening	2.276	1.591			
ING spaarrekening	70.651	76.651			
		72.927			
Totaal Activa	72.927	78.522			
PASSIVA			LASTEN		
	31-dec-22	31-dec-21		2022	2021
eigen vermogen					
saldo 1 januari	13.963	13.471	bestuur	€ 3.007	2.102
resultaat	-43	492	ledenvergadering	€ 871	0
		13.920	cadeaukaarten leden incl. porti	€ 3.510	3.970
		13.963	magazine	€ 15.595	13.728
voorzieningen			website - ICT	€ 741	1.152
ledenactiviteiten		4.000	lidmaatschap KG	€ 3.722	3.275
WTP / Koepel Gepensioneerden		16.000	ledenadministratie MPD	€ 1.815	1.815
jubileum		15.000	kantoor	€ 472	980
herijking communicatiebeleid		30.700	bankkosten	€ 201	141
		35.000	Totaal lasten	29.933	27.163
schulden op korte termijn			RESULTAAT		
nog te betalen kosten	97	89		2022	2021
		97	Resultaat	-43	3.992
vooruit ontvangen					
contributies 2023 resp. 2022	28.210	29.470			
		28.210			
Totaal Passiva	72.927	78.522			

Verklaring van de kascommissie

Overeenkomstig artikel 12 lid 4 van de statuten heeft controle plaatsgevonden van de financiële administratie over het jaar 2022 van de Vereniging van Gepensioneerde medewerkers van de Omroep en andere Media.

De kascommissie 2022 bestaat uit de leden de heer F.M. (Frans) van Geest en de heer L.G. (Leo) Witkamp. De kascommissie verklaart dat de door de penningmeester opgemaakte balans per 31 december 2022 en de staat van baten en lasten 2022 een juiste weergave zijn van de financiële positie van de vereniging. Het eigen vermogen bedraagt € 13.920 en het resultaat is € 43 negatief. De algemene vergadering wordt voorgesteld het bestuur van VGOmedia decharge te verlenen voor het financiële beleid in 2022.

Ondertekend te Hilversum op 19 april 2023,
F.M. van Geest, L.G. Witkamp

Uit het Verantwoordingsorgaan

De schouders eronder

Op 24 april vond weer een vergadering van het Verantwoordingsorgaan (VO) plaats. Daaraan voorafgaand gaf Erik Hulshof, uitvoerend bestuurder van PNO Media, de VO-leden en de leden van de VO-commissie Pensioenakkoord de gelegenheid nog een moment te reflecteren op de uitkomsten van het 'risiciopreferentieonderzoek', dat onder alle deelnemers van PNO Media is gehouden. De uitkomsten (kort gezegd ging het om: hoeveel risico mag een pensioenfonds nemen bij zijn beleggingsbeleid?) worden betrokken bij de discussie over en de voorbereiding van de implementatie van het pensioenakkoord (ofwel de Wet Toekomst Pensioenen). De resultaten van het onderzoeken zijn te lezen op de website van PNO Media (<https://pnomedia.nl/actueel/140/uitkomsten-onderzoek-risico-bij-beleggen>)

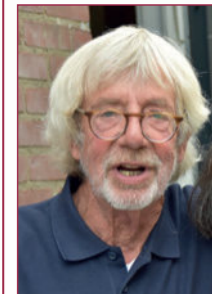
Over het intern toezicht, door het VO uit te oefenen, werd gesproken in het kader van de herziening van het VO-reglement, maar meer omdat de Raad van Toezicht (intern toezichthouder) in de nieuwe bestuursstructuur niet meer voorkomt. Besloten is dat de nieuwe bestuursstructuur na ongeveer een jaar wordt geëvalueerd, en dat dan bekeken wordt hoe de plek van het VO als intern toezichthouder handen en voeten heeft gekregen of dan nog moet krijgen.

Tot slot sprak het VO over hoe het oordeel over 2022 er uit zou moeten zien. Teksten van de diverse commissies waren ingeleverd. Het *overall* oordeel zal mogelijk de volgende VO-vergadering worden vastgesteld, na overleg met het NUB (niet uitvoerend bestuur) van PNO Media. Het was een vergadering om wat puntjes op de i te zetten en de toekomst positief in te gaan: we zetten er met elkaar de schouders onder.

Waarvan akte,
Ynskje van den Brakel Visser

Kandidaat-bestuursleden

Gert Dekkers

Mr. G.L. Dekkers (1947) studeerde aan de Universiteit van Amsterdam en werkte o.a. bij de Sociale Verzekeringsbank en Kon. Bijenkorf Beheer alvorens in 1982 in dienst te treden bij de NOS waar hij diverse functies bekleedde, met name t.b.v. de omroep-gezamen lijkheid. Van 1997 tot 2007 was Gert Dekkers directiesecretaris/bedrijfsjurist bij PNO-pensioenfondsen en PNO-ziektekosten. Na zijn pensionering was hij onder meer vrijwilliger/adviseur bij Amnesty International Nederland, Vereniging Vluchtelingenwerk, en de Stichting Fort Abcoude. Nu nog is hij actief als fortwachter van Fort Abcoude en vrijwilliger bij het Dienstencentrum Abcoude.

Gevraagd naar zijn motivatie om lid te worden van het VGOMedia-bestuur zegt Gert Dekkers: "Als VGOMedia-lid/gepensioneerde van PNO Media ben ik belanghebbende, en dan is het nuttig om voor het belang van mijn medegepensioneerden (ook de toekomstige) op te komen. Dat kan, door kennis en ervaring in te zetten in het VGO-bestuur. Met het bestuur zie ik reden om het begrip en bewustzijn omtrent pensioenen ook bij toekomstige gepensioneerden te versterken, waardoor de attractie van de VGOMedia wordt verhoogd, en daaraan wil ik graag meewerken."

Paul Hendriks

Paul Hendriks (1944) studeerde economie bij de toenmalige Gemeente Universiteit in Amsterdam en was werkzaam in het bedrijfsleven tot hij in 1980 in dienst trad van het Facilitair Bedrijf van de NOS als hoofd Bedrijfseconomische Zaken. Werd in 1990 financieel directeur van Veronique, werkte kort bij Valkieser en was tot 2000 directeur van TV Rijnmond. Paul Hendriks was daarna 12 jaar directeur van het Koninklijk Nederlands Geleidehonden Fonds en studeerde Middel-eeuwse Geschiedenis en Kunstgeschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam. Zijn motivatie om lid van het VGOMedia-bestuur te worden: "Als VGOMedia-lid/gepensioneerde van PNO Media ben ik belanghebbende en kan ik voor medegepensioneerden opkomen. Gezien mijn bedrijfseconomische achtergrond kan ik op financieel gebied bij de transitie van ons pensioenstelsel steun verlenen. In het algemeen heb ik bij de omroepen met veel plezier gewerkt en kan mijn ervaring bij VGOMedia van dienst zijn."

Arie Bras

Rampen-tv

Lives, Ultra Live. Onthou die naam. Het is de naam van mijn nieuwe productiehuis en wij maken rampfilmpjes voor de internationale markt. Abonneer je op onze app en je krijgt de meest bloederige en heftige scènes van de dag te zien. En voor slechts vijf euro per maand ook nog live ongeluksbeelden vanaf de snelweg via bevriende dashboardcamera's.

Dat komt, ineens viel bij mij het kwartje. Ik

vroeg mij altijd al af voor *wie* al die mensen toch filmen bij verkeersongelukken en andere rampen. Niet voor de politie of hulpdiensten, want die lopen ze in de weg. Niet voor de slachtoffers,

want die kreunen met hun laatste krachten dat ze gauw op moeten rotten. Maar gezien de gretigheid van de filmers moeten er dus massa's mensen zijn die graag ongelukken zien en het liefst live, met de slachtoffers in beeld. Zolang het hun eigen kind niet is, dat wel natuurlijk.

Wij zien een verdienmodel. Daarom zijn wij van LUL op zoek naar leveranciers zonder scrupules. Ze moeten het woord privacy niet kennen. Als je mag zien hoe iemand zit te *schijten* op social media, mag je ook zien hoe hij *doodgaat*, toch?

Weg met die schijnheiligheid. Zonder lezers bestonden er geen roddelbladen, zonder kijkers geen roddelprogramma's, zonder stemmers geen PVV, Forum of BBB. Let wel: die rampfilmpjes zijn niet onze schuld, hè. Wij vervullen slechts een behoefte. Ramp = vermaak = verdienmodel.

Dus waarom zou je die prachtopnames alleen maar aan je vrienden laten zien op Instagram of Facebook? Je hebt er hard genoeg voor gewerkt! Hashtag op Twitter: #vetongeluk. Plaatjes op Instagram: "Gasten. Ik. Ben. Bij. Een. Vreselijk. Ongeluk." *Fifteen minutes of fame for everyone.* Zelfs al is het je laatste kwartiertje en zelfs als je eigen moeder daar ligt. *Big Brother is filming you.*

Wil jij ook rampfilmer worden? Meld je dan aan bij LUL.

Je krijgt bij ons een goede opleiding: Hoe ren je langs de afzettingen, hoe negeer je hulpgeroep van lijdende mensen? Hoe krijg je het kenteken van het wrak scherp in beeld, zodat de familie van het slachtoffer thuis een sensationeel uurtje beleeft? Dat soort dingen. Dat het er wel goed op komt, daar heeft de abonnee van LUL recht op. Wij staan voor kwaliteit. Dus dat ook het geluid goed staat. We krijgen nog te veel amateurwerk binnen. Selfies, met nauwelijks hoorbaar gekerm. Op de *achtergrond!* Reanimaties zonder dat je ziet wie het is.

Schandalig, trouwens, dat de politie nu onze filmers wil gaan bekeuren. Vorige week stond een politiefilmploeg, in plaats van hulp te bieden aan het slachtoffer, vast te leggen wie wát filmde, zodat ze die later konden bekeuren! Zelf gezien. Op YouTube.

Dank- betuigingen

Hartelijk dank PNO en VGOMedia voor de felicitatiekaarten en de VVV-bon die ik mocht ontvangen voor mijn 80e verjaardag.

Helma Linschoten - van Dam (nabestaande Cinecentrum), Utrecht

Bij deze bedank ik VGOMedia voor de felicitatiekaarten en de cadeau-bon die ik mocht ontvangen voor mijn 80e verjaardag. Geweldig dat VGOMedia dat allemaal bijhoudt.

Barbara Hooyer, Ermelo

Bij deze wil ik namens mijn vrouw Clara Balke-Damhuis dank uitbrengen voor het presentje voor haar 80e geboortedag. Die eindelijk weer eens feestelijk gevierd is.

G. Balke, Koog aan de Zaan

Wat een leuke attentie, zo'n VVV bon, voor mijn 80e verjaardag, eind maart. Ik heb er nu nog geen bestemming voor. Maar wees er van overtuigd, dat het goed besteed gaat worden.

Willem Otto, Soest

Hartelijk dank aan VGO Media en PNO voor de felicitatiekaarten en de VVV-bon ter gelegenheid van mijn 75e verjaardag. Een leuke traditie!

Bart Stuijvenberg, NOS, Wijk bij Duurstede

Nieuwe leden
H.C. Jore – Amersfoort (22-12-1957, BNNVARA)
J.L.Holl – Mijdrecht (15-12-1954, Nozema)

VGO mediapuzzel

Woordzoeker

Akelei	Phlox
Anemoon	Pioenroos
Anjer	Ranonkel
Ballonklokje	Ridderspoor
Brandkruid	Sedum
Dagschone	Teunisbloem
Duizendschoon	Vingerhoedskruid
Geranium	Violtje
Herfstaster	Vlijtglijesje
Hertshooi	Vrouwenmantel
Hortensia	Zonnebloem
Iris	
Kaasjeskruid	
Kattenstaart	
Korenbloem	
Lampenpoetser	
Lavendel	
Leeuwenbekje	
Lelie	
Lobelia	
Madeliefje	
Margriet	
Meisjesogen	
Monnikskap	
Muurbloem	
Nagelkruid	
Papaver	
Petunia	

In deze woordzoeker zijn namen verborgen van bloemen en planten, waarvan u deze zomer in de tuin of op het balkon volop kunt genieten. Heeft u ze allemaal gevonden, dan vormen de overgebleven letters een toepasselijke zin. Letters kunnen meerdere malen worden gebruikt.

Alleen als u lid bent van VGOMedia kunt u meedoen. Stuur uw oplossing uiterlijk vrijdag 30 juni 2023 naar de puzzelredactie, Louis van Hattem, Bijenmeent 10, 1218 GB Hilversum of via e-mail naar Ivanhattem@upcmail.nl, met vermelding van uw naam, adres en woonplaats.

Uit de goede oplossingen worden drie prijswinnaars getrokken, die beloond worden met een cadeaubon van € 10,-.

De oplossing van de puzzel in het maart-nummer:

Met schelden doe je niemand zeer, met slaan des te meer

E. Huismans- de Vries, Zeewolde
Arnold Kroon, Blaricum
Kitty van Roode, Hilversum

M	A	R	G	R	I	E	T	V	L	I	J	T	I	G	L	I	E	S	J	E
E	S	M	E	O	L	B	S	I	N	U	E	T	L	O	B	E	L	I	A	
O	E	E	K	A	T	T	E	N	S	T	A	A	R	T	A	L	L	E	K	
L	D	I	Z	M	N	L	E	G	E	J	F	E	I	L	E	D	A	M	E	
B	U	L	O	U	E	E	N	E	G	O	S	E	J	S	I	E	M	N	L	
N	M	E	N	I	K	E	K	R	L	T	E	J	T	L	O	O	I	V	E	
E	E	L	N	N	A	U	E	H	E	R	T	S	H	O	O	I	U	R	I	
R	O	H	E	A	A	W	N	O	O	H	C	S	D	N	E	Z	I	U	D	
O	L	E	B	R	S	E	P	E	T	U	N	I	A	N	E	M	O	O	N	
K	B	R	L	E	J	N	I	D	S	O	O	R	N	E	O	I	P	G	A	
R	R	F	O	G	E	B	E	S	A	I	S	N	E	T	R	O	H	Z	G	
E	U	S	E	P	S	E	J	K	O	L	K	N	O	L	L	A	B	O	E	
V	U	T	M	S	K	K	V	R	O	U	W	E	N	M	A	N	T	E	L	
A	M	A	R	I	R	J	M	U	M	O	N	N	I	K	S	K	A	P	K	
P	L	S	E	R	U	E	E	I	R	L	E	D	N	E	V	A	L	G	R	
A	E	T	J	I	I	R	I	D	D	E	R	S	P	O	O	R	W	E	U	
P	N	E	N	S	D	L	E	K	N	O	N	A	R	X	O	L	H	P	I	
T	B	R	A	N	D	K	R	U	I	D	E	N	O	H	C	S	G	A	D	

Idee, ontwerp en uitvoering: Lucy en Louis van Hattem

45 jaar televisie-geschiedenis door de ogen van regisseur RUDOLF SPOOR

Rudolf Spoor is verantwoordelijk voor de meest onuitwisbare beelden in het collectieve geheugen van Nederland; van de Apollo 11, de viering van 50 jaar bevrijding, de abdicaties van Juliana en Beatrix, de Formule 1 op Zandvoort tot de herdenkingsbijeenkomsten in Enschede en Volendam, Een gebeurtenis in Nederland was pas belangrijk als Rudolf Spoor erbij was. In zijn biografie neemt Rudolf de lezer nog eenmaal mee naar deze gebeurtenissen en biedt een intrigerende kijk achter de schermen van de televisie in Nederland. Een must read voor iedereen die de televisie een warm hart toedraagt en een absoluut feest der herkenning.

Met medewerking van onder andere Prof. Mr. Pieter van Vollenhoven, Joop van Zijl, Erik van Muiswinkel, Michiel Kerbosch, dominee Carel ter Linden en Carel Kraayenhof.

VAN MAAN TOT TRAAAN – 45 jaar televisie door de ogen
van regisseur Rudolf Spoor, opgetekend door Kevin Kraan.
192 pagina's inclusief 32 pagina's fotokatern, € 22,50

edicola
Publishing b.v.

Speciaal aanbod voor alle VGO leden! Bestel vóór 1 juli 2023 een exemplaar en ontvang € 5,- korting.
Ga naar www.edicola.nl en vul bij bestelling de promotie-/kortingscode VG02023 in.

